Förslag till beslut om ändring i djur- och växtskyddsområden utmed havskusten i Västra Götalands län

Beslut

Länsstyrelsen meddelar förbud mot att vistas i de områden som är listade som fågel- eller sälskyddsområden i bilaga 1 under de tider som anges där. Områdenas gränser finns på kartor i bilaga 2.

Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 12 § miljöbalken och omfattar kommunerna Göteborg, Kungälv, Öckerö, Stenungsund, Tjörn, Orust, Uddevalla, Lysekil, Sotenäs, Tanum och Strömstad.

Undantag från tillträdesförbudet

Det finns förtydliganden av undantagen under rubriken Motivering och förtydligande av undantag från tillträdesförbudet (sidorna 2–4).

Förbudet gäller inte i följande fall:

1. När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med fågel- och sälskyddsområdena.
2. När Länsstyrelsen, eller den Länsstyrelsens utser, genomför naturinventeringar.
3. När Länsstyrelsen, eller den Länsstyrelsen utser, utför åtgärder som är nödvändiga för att tillgodose syftet med andra skyddade områden som överlappar fågel- och sälskyddsområdena.
4. När Länsstyrelsen, eller den Länsstyrelsen utser, bekämpar för området invasiva främmande arter.
5. För den som har tillstånd av Länsstyrelsen för jakt som inte innebär användande av skjutvapen eller hund.
6. För djurhållare som har betesdjur inom områdena.
7. För yrkesfiskare som uppehåller sig i vattenområdet för att fiska.
8. För räddningstjänst, kustbevakning, tillsynsmyndighet eller polis i samband med utryckning eller verksamhetsutövning.

FÖRSLAG

Länsstyrelsen upphäver följande områdesskydd med stöd av 7 kap. 12 § miljöbalken:

- Fågel- och sälskyddsområden utefter havskusten i Göteborgs och Bohus län enligt 14 b § naturvårdslagen (1964:822) den 28 juni 1996, dnr 2311-903-96 och 2311-2475-96.

Länsstyrelsen beslutar att Västkuststiftelsen ska vara förvaltare av fågel- och sälskyddsområdena i bilaga 1 och att informationsskyltar om vilka tider det är förbjudet att vistas i ett område ska sättas upp och underhållas av förvaltaren. Skyltarna ska vara väl synliga från vattnet. Beslutet är fattat med stöd av 10 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Syftet med beslutet

Syftet med beslutet är följande:

- Upprätthålla och stärka skyddet för kustfåglar som ejder, fisktärna, gråtrut, havstrut, kentsk tärna, kustlabb, silltrut, skrattmås, tobisgrissla och tordmule samt olika vadarfåglar.
- Skydda viktiga reproduktionslokaler för knubbsäl.

Syftet ska uppnås genom följande:

- Nya fågelskyddsområden inrättas på öar som är viktiga häckningslokaler för utpekade arter.
- Skydd upphävs som inte längre fyller någon funktion för utpekade arter.
- Skyddet i fågelskyddsområdena förstärks genom att tiden för tillträdesförbudet utökas.
- Skyddsavståndet i vattenområdet utökas till 100 meter även för fågelskyddsområden, med vissa undantag.
- Skyddet av knubbsäl koncentreras till öar där sälarna uppehåller sig när de föder sina kutar, vilket inte alltid sammanfaller med de öar där flest knubbsälar uppehåller sig under pälsbytet.

Skälen för beslutet och Länsstyrelsens motivering

Motivering och förtydligande av undantag från tillträdesförbudet

Undantag 1.

Exempel på åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med fågel- och sälskyddsområdena är jakt efter predatorer eller konkurrande arter, uppföljning av skyddet och strandstädning.

Den som på uppdrag från förvaltaren av fågelskyddsområdena jagar mink, räv, grävling, kråka eller andra arter som kan vara ett hot mot de fågelarter som avses att skyddas, behöver inte söka dispens från tillträdesförbudet.

Förvaltaren har möjlighet att begränsa tiden för när jakten ska bedrivas.

FÖRSLAG

Detta undantag ersätter det tidigare kravet på anmälningsplikt till Länsstyrelsen när det gäller skyddsjakt efter mink i fågelskyddsområden.

Det första undantaget innebär också att den som utför strandstädning på uppdrag av förvaltaren av fågelskyddsområdena inte behöver söka dispens. Strandstädning ska dock, så långt det är möjligt, genomföras under tiden det inte råder tillträdesförbud.

Undantag 2.

Med naturinventering avses också övervakning och uppföljning av olika arter. Alla inventeringar ska dock, så långt det är möjligt, genomföras under tiden det inte råder tillträdesförbud.

Undantag 3.

Fågel- och sälskyddsområdena ligger ibland inom ett annat skyddat område, till exempel ett naturreservat, en nationalpark eller ett Natura 2000-område. Länsstyrelsen kan behöva tillträde till områdena för förvaltning av marina livsmiljöer, som inte kan genomföras under annan tid på året. Alla åtgärder ska dock, så långt det är möjligt, genomföras under tiden det inte råder tillträdesförbud.

Undantag 4.

Den som har i uppdrag av Länsstyrelsen att bekämpa mink eller andra invasiva främmande arter behöver ingen dispens. Länsstyrelsen har möjlighet att begränsa såväl tiden för skyddsjakt som vilka metoder som ska användas i uppdraget.

All bekämpning av invasiva arter ska dock, så långt det är möjligt, genomföras under tiden det inte råder tillträdesförbud.

Undantag 5.

Detta gäller åtgärder riktade mot vilt, där det behövs särskilda tillstånd från Länsstyrelsen och som inte görs på uppdrag av förvaltaren. Det kan till exempel vara jakt efter storskarv eller gås genom oljering.

För att begränsa påverkan på de arter som avses att skyddas kan Länsstyrelsen i tillståndet reglera var, när och hur jakten kan bedrivas. Därför behövs det ingen ytterligare dispens.

För jakt med skjutvapen eller hund som inte görs på uppdrag av förvaltaren, krävs både tillstånd för skyddsjakt och dispens från tillträdesförbudet.

Den som jagar mink med lövblås på uppdrag av förvaltaren med tillstånd från Länsstyrelsen behöver dock ingen dispens, eftersom det är en åtgärd som behövs för att tillgodose syftet med fågel- och sälskyddsområdena (Undantag 1).

Undantag 6.

Det generella undantaget för markägare har tagits bort och ersatts med ett undantag för djurhållare. Eftersom detta beslut endast omfattar obebyggda öar och skär och inte några strandängar, gör Länsstyrelsen bedömningen att ingen annan pågående verksamhet berörs.

FÖRSLAG

Undantag 7.

Det generella undantaget för yrkesfiskare att vistas i områdena har ersatts med ett undantag för yrkesfiskare att fiska i vattenområdet. Störningen av häckande fåglar bedöms vara betydligt större vid landstigning på en ö än vid fiske i vattenområdet. Samtidigt bedöms behovet för fiskare att gå iland på dessa öar under tiden för tillträdesförbudet som marginellt.

Behov av fågelskyddsområden

Att inrätta ett nätverk av fågelskyddsområden med tillträdesförbud under häckningstiden, för att minska mänsklig påverkan, är ett viktigt sätt att värna fågellivet på. När tillgången på föda är begränsad, är det ännu viktigare att minska störningen för de fåglar som ändå lyckas med häckningen.

Trycket från fritidsbåtar är stort längs med kusten. Snabba motorbåtar letar sig långt ut i skärgården under fina dagar under sommarhalvåret och vid gott väder kan även yttre öar få dagslånga besök. Med en kajak kan öar nås utan förvarning, där fåglar tidigare har funnit en fristad från andra störningar.

Ett nätverk av fågelskyddsområden inrättades i Göteborgs och Bohus län i slutet av 1960-talet. En översyn genomfördes 1996, baserade på omfattande inventeringar under 1993–1995. Sedan dess har stora förändringar gällande häckfågelfaunan skett (Åhlund 2023). Nya arter har tillkommit, samtidigt som flera vanliga arter har minskat drastiskt och nu återfinns på den svenska rödlistan över hotade arter. De senaste 20 åren har karakteriserats av att fiskätare och gräsätare (skarvar respektive gäss) har ökat betydligt, medan musselätare (till exempel ejder och strandskata) och allätare (till exempel havstrut och gråtrut) minskat påtagligt. Dessa trender gäller såväl regionalt som nationellt och internationellt.

Det har också skett omflyttningar mellan öar. På flera tidigare fågelrika öar har fågellivet utarmats, inte sällan gäller detta öar nära fastlandet. Även en del skyddade öar är i dag till synes tomma på fåglar då de numera saknar måsfågelkolonier. Detta behöver inte alltid betyda att de saknar betydelse för en rad andra diskretare arter. Måsfågelkolonier brukar dock oftast indikera att ön också hyser många andra kustfåglar.

I genomsnitt är utvecklingen på fredade öar gynnsammare än på öar som inte är fredade. Vid revideringen av fågelskyddsområdena 1996 hade i stort sett alla arter utom kustlabb ökat sedan 1966. Efter 1996 har däremot de flesta arter utom gäss och skarvar gått tillbaka, men minskningen har inte varit lika stor på fredade öar som på ej fredade (Åhlund 1980, 1996, 2005, 2023).
Tärnor och skrattmås byter ofta öar, men återkommer regelbundet till vissa öar. Det kan alltså vara värt att skydda ett antal sådana öar, även om det ser omotiverat ut under åren då de står tomma. Silltrut gör likadant, men byter öar i långsammare takt.

Det finns anledning att freda ett urval av öar som domineras av relativt vanliga måsfåglar, som nu minskar i antal och där flera arter numera återfinns på den svenska rödlistan. Havstrut och gråtrut är listade som Starkt hotad (EN) respektive Sårbar (VU) och bör visas särskild hänsyn. I likhet med skrattmås och tärnor indikerar de att ön också hyser många andra häckande kustfåglar.

FÖRSLAG

Genom att freda måsfågelöar skyddas också arter som strandskata, större strandpipare, rödbena och ejder. Ejder och strandskata har minskat kraftigt under de senaste årtiondena och listas nu som Starkt hotad (EN) respektive Nära hotad (NT). Kentsk tärna attraheras dessutom ofta av fisktärne- och skrattmåskolonier och är också listad som Nära hotad (NT).

Kustlabb har minskat stadigt under de senaste 25 åren och det finns idag endast omkring 15 häckande par i Västra Götaland, jämfört med 75 par 1993 och 90 par 1966. Arten är därmed starkt eller akut hotad regionalt på västkusten. Nationellt bedöms kustlabb vara Sårbar (VU) med en population på drygt 500 par. Kustlabben lever till stor del av att tvinga till sig mat av andra måsfåglar och är beroende av livskraftiga måsfågelpopulationer i häcknings-området. Kustlabb häckar dessutom sent och är ofta beroende av häckningsön in i augusti. Arten häckar inte sällan på så stora öar att tillträdesförbud är svårt att motivera för bara ett enstaka par, men på dessa stora öar har paren troligen hittat platser där de inte störs särskilt mycket av besökare. Mindre öar med häckande kustlabb bör fredas så långt möjligt.

Förutom kustlabb behöver det tas hänsyn till övriga sent häckande arter: silltrut, tobisgrissla, fisktärna och skrattmås. Dessa har inte sällan ungar som är beroende av ön in i augusti (gäller då ofta fåglar som misslyckats tidigt i häckningen och sedan gjort ett nytt försök).

Fredningstid och skyddszon för fågelskyddsområden

Varmare vintrar gör att flera fågelarter ankommer allt tidigare på säsongen. Kustfågelarter, som havstrut, tordmule och ejder, börjar häcka eller söka efter lämpliga häckningsplatser redan under mars månad (Naturvårdsverket 2009, Artportalen, Matti Åhlund pers. komm.). Tillträdesförbudet kommer därför att utökas till att gälla från 1 mars. Den verksamhet som framför allt bedrivs på öarna under mars månad är skyddsjakt efter mink och strandstädning. Båda dessa verksamheter är en viktig del av förvaltningen av fågelskyddsområden och är undantagna från tillträdesförbudet om de görs på uppdrag av förvaltaren.

I augusti kan inte sällan ungar av större strandpipare, kustlabb, tobisgrissla, fisktärna och silltrut fortfarande vara beroende av häckningsön (Naturvårds-verket 2009). En utökad fredningstid som omfattar även augusti skulle gynna dessa arter, liksom fåglar som flyger runt och letar lämpliga häckningsplatser för nästa år efter häckningens slut. Att utöka fredningstiden att omfatta även augusti månad i samtliga områden skulle dock innebära en stor inskränkning för friluftslivet, då många badöar i princip inte längre blir tillgängliga alls under sommarmånaderna. I stället utökas tiden generellt till 31 juli, då det bedöms att de flesta fågelungar har lämnat boet. Undantag är Inre Tistlarna, Bonden (utanför Lysekil) och Soteskären, som är våra mest värdefulla öar ur fågelhänseende. Fredningstiden för dessa är satt till 1 mars–31 augusti, främst med hänsyn till häckning av tobisgrissla och tordmule.

Tidigare hade endast sälskyddsområden och kombinerade fågel- och säl-skyddsområden en skyddszon på 100 meter runt öar. Nu har skyddszonen runt öar utökats till 100 meter även för öar som enbart är fågelskyddsområden. Förbud mot att vistas på vattnet inom 100 meter från fredade öar har stor

FÖRSLAG

betydelse särskilt för tobisgrissla, där många individer ligger i grupper vid häckningsön stora delar av dygnet. Detta gäller också för ejderkullar och andra ungkullar av andfåglar, inte minst småskrake som häckar sent på säsongen. De öar där en skyddszon på 100 meter skulle innebära att båtar inte längre kan passera i etablerade stråk/farleder, omfattas däremot endast av landstigningsförbud.

Sälskyddsområden

Syftet med sälskyddsområden är att minska störningen under tiden de föder och diar sina ungar. Under tiden då ungarna föds och honorna ger di är sälarna väldigt känsliga för störning. Utan skydd är risken stor att båtar kommer för nära och oavsiktligt skrämmer ner sälungar i vattnet, där de lätt kan förlora kontakten med honan och bli nedkylda.

Under senare år har kunskapen om viktiga reproduktionslokaler ökat genom riktade inventeringar av kutar genom Naturhistoriska Riksmuseet och Göteborgs universitet (Hårding & Carrol 2025). Det har visat sig att en större andel av knubbsälens reproduktionslokaler inte har varit skyddade som sälskyddsområden. Det beror på att kobbar och skär där många sälar uppehåller sig under sommarhalvåret inte alltid överensstämmer med de öar där de föder sina kutar, eftersom kutarna inte får riskeras att överspolas av höga vågor. De öar som är mest betydelsefulla som reproduktionslokaler har därför fått ett skydd, medan andra områden som inte har så stor betydelse för knubbsälens reproduktion har tagits bort.

Urval av områden

Data från Länsstyrelsens kustfågelinventeringar 2001–2013 och 2015–2025 har använts för att ta uppgifter om öhäckande arter längs länets havskust. Dessutom har rapporter i Artportalen (till och med 2025) samt opublicerade uppgifter från kustfågelinventerarna och lokala fågelskådare gett underlag till den lista över öar som under senare år varit betydelsefulla för häckande kustfåglar.

För knubbsäl har data använts från inventeringar av kutar 2022 och 2025.

Följande arter och antal användes vid urval av områden:

- kustlabb, sillgrissla och tordmule – alla kända häckningsöar sedan år 2000
- tobisgrissla – öar med flera par (minst 5 individer)
- havstrut – öar med minst 5 par, gråtrut – öar med minst 10 par, silltrut – öar med minst 10 par
- fiskmås – öar med minst 10 par, fisktärna– öar med minst 10 par, strandskata– öar med minst 5 par
- knubbsäl - lokaler där minst 10 kutar har observerats

Antalet par (bon) av ejder är endast känd från ”Uddevallas fjordar”. Där har öar med stabila eller ökande bestånd på över 30 bon också pekats ut.

FÖRSLAG

Strandskata, större strandpipare, rödbena, tofsvipa och skärpiplärka häckar spritt i skärgården och fångas upp av öar med goda måsfågelbestånd, liksom ejder i övriga områden.

Konsekvensutredning

Båtliv

Ett tidigare startdatum för tillträdesförbudet bedöms inte innebära några större inskränkningar för båtlivet, samtidigt som det upplyser om att häckningssäsongen redan är i gång då och att fåglarna ska lämnas ifred.

En förlängning av tillträdesförbudet under sommaren bedöms däremot ha en större påverkan på båtlivet, då många fritidsbåtar lägger till på öarna under den här perioden. Flera anpassningar har gjorts för att begränsa påverkan; merparten av de viktiga naturhamnarna ligger utanför förslaget, förbudstiden sträcker sig generellt inte längre än till 31 juli, flera tidigare skyddsområden nära kusten har tagits bort och gränser har anpassats så att sund där båtar passerar inte omfattas av skydd.

Sammantaget bedöms begränsningarna av båtlivet inte bli mer långtgående än vad som krävs för att tillgodose skyddsbehovet.

Fiske

Beslutet bedöms inte få någon nämnvärd påverkan på yrkesfisket, eftersom yrkesfiskare har möjlighet att fiska i vattenområdet.

Fritidsfisket efter hummer påverkas inte, eftersom det inte är tillåtet att fiska hummer under tiden 1 mars–31 juli.

Förslaget bedöms ha en begränsad påverkan på möjlighet till andra former av fritidsfiske, då det är ett mindre antal av ett stort antal möjliga fiskeplatser som berörs.

Jakt efter mink, räv och andra predatorer

De som har eller får i uppdrag av förvaltaren att jaga mink, räv eller andra arter[1] som kan vara ett hot mot de fågelarter som avses att skyddas i ett fågelskyddsområde kan göra detta utan att söka dispens, eftersom det är en del i förvaltningen av fågelskyddsområdena. Ett sådant uppdrag kan omfatta flera jägare, flera områden och under flera år.

Detta ersätter det tidigare kravet på anmälningsplikt till Länsstyrelsen när det gäller skyddsjakt efter mink i fågelskyddsområden.

Detta förfarande bedöms vara enklare än tidigare för den som jagar och gör att förvaltaren får bättre kännedom om vilka som bedriver jakt efter predatorer i respektive område. Det gör det också lättare att identifiera områden där det skulle behövas en ökad jakt efter predatorer.

De som inte har/får ett sådant uppdrag, har möjlighet att jaga under tiden då tillträdesförbud inte råder eller söka dispens hos Länsstyrelsen.

[1] till exempel mård, grävling, kråka

FÖRSLAG

De som har tillstånd av Länsstyrelsen att jaga mink eller andra invasiva främmande arter kan också göra detta utan att söka dispens.

Skyddsjakt efter storskarv

Eftersom storskarven ofta häckar tillsammans med trutar och andra måsfåglar, så finns en stor andel av skarvkolonierna inom fågelskyddsområden.

Skyddsjakt på eget initiativ efter storskarv påverkas inte av tillträdesförbudet, eftersom den jakten inte får bedrivas närmare än 300 meter från en boplats.

För åtgärder vid boplats, såsom ankomstjakt eller oljering av ägg, behövs ett tillstånd av Länsstyrelsen enligt jaktlagstiftningen. Vid oljering av ägg behövs inte längre någon särskild dispens från tillträdesförbudet, vilket medför att tillståndsprocessen går lättare än tidigare. För ankomstjakt med skjutvapen krävs dock, som tidigare, även en dispens från tillträdesförbudet.

Tillträdesförbudet sträcker sig som längst 100 meter från strandlinjen. Det innebär att den som har tillstånd från Länsstyrelsen kan bedriva jakt med skjutvapen inom 100–300 meter från storskavens boplats utan att omfattas av tillträdesförbudet.

I de fall ett större antal storskarvar inom ett fågelskyddsområde riskerar att konkurrera ut de arter som avses att skyddas, finns det möjlighet att jaga skarv på uppdrag av förvaltaren. Då behövs ingen dispens från tillträdesförbudet.

Storskarven är allmänt förekommande efter kusten, där stora möjligheter till jakt kvarstår utanför fågelskyddsområdena.

Sammantaget bedöms begränsningarna av skyddsjakten på storskarv inte bli mer långtgående än vad som krävs för att tillgodose skyddsbehovet för andra fågelarter.

Jakt efter gäss

I vissa fågelskyddsområden kan olika arter av gäss uppehålla sig i ett större antal. Om de tränger undan andra fågelarter som avses att skyddas, kan förvaltaren ge i uppdrag till jägare att begränsa antalet gäss. I de fallen behövs ingen dispens från tillträdesförbudet.

Detsamma gäller de som har tillstånd av Länsstyrelsen att bedriva jakt som inte kräver användande av skjutvapen eller hund, till exempel oljering av gåsägg.

Ankomstjakt på gäss bör inte ske efter 1 mars, eftersom grågåsen börjar häcka då.

De största populationerna av gäss finns inte på dessa öar utan på större öar samt på åkrar och strandängar på fastlandet.

Sammantaget bedöms begränsningarna av jakt efter gäss inte bli mer långtgående än vad som krävs för att tillgodose skyddsbehovet för andra fågelarter.

FÖRSLAG

Jakt på knubbsäl

Tillträdesförbudet i sälskyddsområdena gäller under reproduktionsperioden (15 maj–15 juli). Skyddsjakt på knubbsäl får i nuläget ske fram till 20 maj, vilket innebär att tillträdesförbudet endast påverkar skyddsjakten 15-20 maj. Eftersom sälskyddsområden numera endast omfattar viktiga reproduktionslokaler, finns det mer lämpliga områden att jaga säl i under dessa dagar.

I fågelskyddsområdena innebär tillträdesförbudet att det inte går att jaga säl under tiden 1 mars–20 maj. Det är endast i sju av de 82 fågelskyddsområdena som säl uppehåller sig. I samtliga områden är det relativt få sälar som uppehåller sig (15 i medeltal) och då endast under enstaka år.

I de 11 kombinerade fågel- och sälskyddsområdena, är det inte möjligt att jaga säl under tiden 1 mars–20 maj. I dessa områden finns det möjlighet att jaga säl under tiden 1 september-sista februari. För samtliga dessa gäller att de ligger i ytterskärgården samt att det finns flera holmar i närheten där sälen också uppehåller sig i ett stort antal och där det går att jaga under tiden för tillträdesförbudet.

Sammantaget bedöms påverkan på möjligheten att bedriva jakt på säl vara liten.

Övrig jakt

För de flesta andra arter än de som nämns ovan ligger den allmänna jakten på tider som inte överlappar med tiderna för tillträdesförbudet. Det finns också många alternativa öar att jaga andra arter på.

Påverkan på övrig jakt bedöms därför som försumbar.

Strandstädning

På de flesta öar och skär går det att städa före 1 mars eller efter 31 juli. Men i fågelskyddsområden behöver det vara rent innan häckningen börjar och om vintervädret har försvårat städningen kan det finnas behov av att städa under mars månad. De som städar på eget initiativ, eller på uppdrag av kommunen, behöver då söka dispens.

De som har uppdrag av förvaltaren av fågelskyddsområdena omfattas inte av tillträdesförbudet. Strandstädning bör dock inte ske alls i fågelskyddsområden under tiden 1 april–31 juli och endast i undantagsfall under mars månad.

Sammantaget bedöms påverkan på strandstädningen som begränsad.

Intresseprövning

Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen enligt 7 kap. 25 § miljöbalken bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

FÖRSLAG

Dispens från tillträdesförbudet

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens från tillträdesförbudet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med tillträdesförbudet (9 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

Referenser

Hårding, Karin & Carrol, Daire (2025): Rumslig fördelning av knubbsälarnas viloplatser, reproduktionsplatser och sälskyddsområden i Västra Götaland. Institutionen för Biologi och Miljövetenskaper, Göteborgs Universitet. Rapport till Länsstyrelsen Västra Götaland.

Naturvårdsverket (2009): Handbok för artskyddsförordningen. Del 1 – fridlysning och dispenser. Handbok 2009:2.

Åhlund, Matti (2023): Populationstrender för häckande kustfåglar längs Västra Götalands havskust 2002–2021. Rapport 2023:47. Länsstyrelsen Västra Götaland.

Åhlund, Matti (2005): Förvaltningssystem för ejder och andra kustfåglar på svenska västkusten. Slutrapport till Naturvårdsverket, februari 2006.

Åhlund, Matti (1996): Kustfågelfaunan i Göteborgs och Bohus län: Beståndsutveckling och effekter av fågelskyddsområden. Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, publikationer 1996:9.

Åhlund, Matti (1980): Förändringar i häckfågelfaunan på ett antal fredade och ej fredade öar i Bohuslän mellan 1966 och 1979. Naturinventeringar i Göteborgs och Bohus län 1980:6. Länsstyrelsen, naturvårdsenheten.

Bilagor

Bilaga 1. Lista över områden med förbud mot att vistas i under delar av året

Bilaga 2. Kartor över berörda områden

FÖRSLAG

Bilaga 1. Lista över områden med förbud mot att vistas i under delar av året

För samtliga områden gäller ett förbud mot att vistas inom området under tiden 1 mars–31 juli, om inget annat anges nedan.

Om inget annat anges nedan ingår en vattenzon på cirka 100 meter från strandlinjen i varje område. Det är gränserna på kartorna i bilaga 2 som anger den exakta avgränsningen för varje område.

1a. Inre Tistlarna (fågel- och sälskydd)

- Kommun: Göteborg
- Förbjudet att vistas i området under tiden 1 mars–31 augusti.
- Motiv för skydd: Häckningslokal för tobisgrissla, gråtrut, silltrut, havstrut, fisktärna och strandskata. Reproduktionslokal för knubbsäl.

1b. Kalvholmen (fågelskydd)

- Kommun: Göteborg
- Motiv för skydd: Häckningslokal för tobisgrissla, gråtrut, silltrut, havstrut och fisktärna.

2a. Stora Stenskär, 2b. Aveskären, 2c. Byrknalten, 2d. Rödskär, 2e. Fältskär (fågelskydd)

- Kommun: Göteborg
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för tobisgrissla, kentsk tärna, fisktärna, skrattmås, fiskmås, silltrut, gråtrut och havstrut.

2f. Lilla Donsö och Koffernaglarna (fågelskydd)

- Kommun: Göteborg
- Endast landstigningsförbud, zon i vattnet saknas.
- Motiv för skydd: Häckningslokal för kentsk tärna och skrattmås.

3a. Knarrskären, 3b. Stora Rödskär, 3c. Stora och Lilla Lerholmen (fågelskydd)

- Kommun: Göteborg
- Endast landstigningsförbud, zon i vattnet saknas.
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för kentsk tärna, fisktärna, fiskmås, skrattmås, gråtrut och silltrut.

4a. Danska liljan, 4b. Klåveskär, 4c. Vasskären (fågelskydd)

- Kommun: Göteborg
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för tobisgrissla, gråtrut, silltrut, havstrut och fisktärna.

5a. Buskär, Buskärs Knöte, Trojeskär (fågelskydd)

- Kommun: Göteborg
- Häckningslokaler för tobisgrissla, gråtrut, silltrut, havstrut, skrattmås, fisktärna, silvertärna och strandskata.

5b. Känsö Fjärskär (fågelskydd)

- Kommun: Göteborg
- Endast landstigningsförbud, zon i vattnet saknas.
- Häckningslokal för tobisgrissla, gråtrut, skrattmås, fisktärna och kentsk tärna.

5c. Fjärskären (fågel- och sälskydd)

- Kommun: Göteborg
- Motiv för skydd: Häckningslokal för tobisgrissla, fisktärna, gråtrut, silltrut och havstrut. Reproduktionslokal för knubbsäl.

6a. Vinga Fjärskär, 6b. Benskär, 6c. Lilla Svartskär, 6d. Stenskär, Stora Svartskär (fågelskydd)

- Kommun: Öckerö
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för tobisgrissla, fisktärna, gråtrut, havstrut och silltrut.

FÖRSLAG

7. Brureskären (fågelskydd)

- Kommun: Göteborg
- Motiv för skydd: Häckningslokal för fiskmås, fisktärna och skrattmås.

8. Torrbeskär (fågelskydd)

- Kommun: Öckerö
- Motiv för skydd: Häckningslokal för tobisgrissla, silltrut, gråtrut och havstrut.

9a. Södra Röden, Södra Rödskär, 9b. Norra Röden (fågelskydd)

- Kommun: Göteborg
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för fisktärna, skrattmås, silltrut, gråtrut och havstrut.

10a. Bassen, 10b. Drottningskäret (fågelskydd)

- Kommun: Göteborg, Kungälv
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för gråtrut, silltrut, havstrut, fisktärna och skrattmås.

11a. Stenholmen, Stenholmsskär, 11b. Gräsholmarna (fågelskydd)

- Kommun: Kungälv
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för fiskmås, fisktärna och skrattmås.

12a. Räven, 12b. Stora Rossen, 12c. Fånyttan (fågelskydd)

- Kommun: Öckerö
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för tobisgrissla, havstrut, gråtrut och silltrut.

13a. Halloren, Inre Hallorskären, 13b. Knapeskären, 13c. Stora Råvet, Baggeskären (fågel- och sälskydd)

- Kommun: Kungälv
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för kustlabb, tobisgrissla, gråtrut, silltrut och fisktärna. Reproduktionslokaler för knubbsäl.

13d. Gula Märren, 13e. Fölungen, 13f. Södra Halloreskären (sälskydd)

- Kommun: Kungälv
- Förbjudet att vistas i området under tiden 15 maj–15 juli.
- Motiv för skydd: Reproduktionslokaler för knubbsäl.

14a. Sälö (fågelskydd)

- Kommun: Kungälv
- Endast landstigningsförbud, zon i vattnet saknas.
- Motiv för skydd: Häckningslokal för kustlabb, silltrut och strandskata.

14b. Sälungarna, 14c. skären ost om Sälungarna, 14d. Slevarna (sälskydd)

- Kommun: Kungälv
- Förbjudet att vistas i området under tiden 15 maj–15 juli.
- Motiv för skydd: Reproduktionslokaler för knubbsäl.

14e. Tornholmen (fågelskydd)

- Kommun: Kungälv
- Motiv för skydd: Häckningslokal för kustlabb, tobisgrissla, fisktärna, silltrut, gråtrut och havstrut.

15a. Rön, Elloven, Systrarna, 15b. Broke, Skintorna, 15c. Lilla Buskär, 15d. Stora Buskär, 15e. Norra och Södra Teste (fågelskydd)

- Kommun: Tjörn
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för tobisgrissla, gråtrut, silltrut och havstrut.

15f. Svarten, 15g. Vatten, 15h. Grösslingarna, 15i. Kalvhogeskären (sälskydd)

- Kommun: Tjörn
- Förbjudet att vistas i området under tiden 15 maj–15 juli.
- Motiv för skydd: Reproduktionslokaler för knubbsäl.

FÖRSLAG

16a. Viten, 16b. Medholmarna, 16c. Svälte, 16d. Skutholmen (fågelskydd)

- Kommun: Tjörn, Kungälv, Stenungsund
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för tobisgrissla, gråtrut, silltrut, havstrut, skrattmås, fiskmås och fisktärna.

17a. Orskär (fågelskydd)

- Kommun: Tjörn
- Motiv för skydd: Häckningslokal för tobisgrissla och havstrut.

17b. Stora och Lilla Röd (fågelskydd)

- Kommun: Tjörn
- Motiv för skydd: Häckningslokal för silltrut, gråtrut, havstrut och fiskmås.

18a. Kaurö, Tärnskär, 18b. Söskär (fågelskydd)

- Kommun: Tjörn, Orust
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för kustlabb, gråtrut, silltrut, havstrut, fiskmås, fisktärna och strandskata.

18c. Äckerö (fågelskydd)

- Kommun: Tjörn, Orust
- Endast landstigningsförbud, zon i vattnet saknas.
- Motiv för skydd: Häckningslokal för kustlabb.

19a. Store-Röd, Lille-Röd, 19b. Käringholmen, Krokholmen, 19c. Skansen, Ärholmen, 19d. Sydöstra Lökeskären (fågelskydd)

- Kommun: Tjörn, Orust
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för havstrut, fiskmås, skrattmås, fisktärna och strandskata.

20a. Bonden, Flateskär (fågel- och sälskydd)

- Kommun: Orust
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för tobisgrissla, gråtrut, silltrut och fisktärna. Reproduktionslokal för knubbsäl.

20b. Små skär nordost Vallerö (fågelskydd)

- Kommun: Orust
- Motiv för skydd: Häckningslokal för kustlabb.

21a. Flatholmen (fågelskydd)

- Kommun: Uddevalla
- Motiv för skydd: Häckningslokal för fiskmås, fisktärna och ejder.

21b. Ljungs holme (fågelskydd)

- Kommun: Uddevalla
- Endast landstigningsförbud, zon i vattnet saknas.
- Motiv för skydd: Häckningslokal för gråtrut, silltrut, ejder och fiskmås.

22a. Hallholmen, 22b. Björningarna, 22c. Hornö (fågelskydd)

- Kommun: Orust
- Endast landstigningsförbud, zon i vattnet saknas.
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för ejder, havstrut, gråtrut, silltrut, fiskmås och fisktärna.

23a. Vadholmen, 23b. Långholmen, 23c. Kollholmen, 23d. Lille Deje, 23e. Ringburen (fågelskydd)

- Kommun: Uddevalla
- Endast landstigningsförbud, zon i vattnet saknas.
- Motiv för skydd: Häckningslokalerer för silltrut, gråtrut, havstrut, strandskata och ejder.

FÖRSLAG

24a. Lilla Kyrkeskär, 24b. Stora Kyrkeskär (fågelskydd)

- Kommun: Lysekil
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för silltrut, gråtrut, fiskmås, fisktärna, skrattmås.

25. Bonden (fågelskydd)

- Kommun: Lysekil
- Förbjudet att vistas i området under tiden 1 mars–31 augusti.
- Motiv för skydd: En av Västkustens få häckningslokaler för tordmule. Även häckningslokal för sillgrissla, tobisgrissla, silltrut, gråtrut, havstrut och strandskata.

26a. Ällskär, 26b. Sydräddjan, 26c. Nordräddjan, 26d. Stora och Lilla Harpö, Grytebenen, Gula skären, Kulan, Smedjeflut (sälskydd)

- Kommun: Lysekil
- Förbjudet att vistas i området under tiden 15 maj–15 juli.
- Motiv för skydd: Reproduktionslokaler för knubbsäl.

26e. Långö (fågelskydd)

- Kommun: Lysekil
- Häckningslokal för fisktärna, silltrut, gråtrut och havstrut.

27a. Trillingarna, 27b. Gäven, 27c. Gunnarsskär, 27d. Klåveskär (fågel- och sälskydd)

- Kommun: Lysekil
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för tobisgrissla, silltrut, gråtrut och havstrut. Reproduktionslokaler för knubbsäl.

27e. Gråurn, Västingskär, Hålskär (fågelskydd)

- Kommun: Lysekil
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för tobisgrissla, silltrut, gråtrut, havstrut och fisktärna.

28. Kåvra (fågelskydd)

- Kommun: Lysekil
- Motiv för skydd: Häckningslokal för tobisgrissla, gråtrut, havstrut och silltrut.

29. Stenskär, Mellanskär, Sunnerskär (fågelskydd)

- Kommun: Sotenäs
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för tobisgrissla, havstrut, silltrut, gråtrut, fiskmås, fisktärna, strandskata och rödbena.

30a. Stora Håskär 30b. Skarvesätt (fågelskydd)

- Kommun: Sotenäs
- Endast landstigningsförbud, zon i vattnet saknas.
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för silltrut, gråtrut, havstrut och ejder.

31a. Soteskären, Gyltrorna, Guleskären (fågel- och sälskydd)

- Kommun: Sotenäs
- Förbjudet att vistas i området under tiden 1 mars–31 augusti.
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för tordmule, sillgrissla, tobisgrissla, havstrut, gråtrut, silltrut och fisktärna. Reproduktionslokaler för knubbsäl.

31b. Mjölskär, 31c. Klåvskär (fågelskydd)

- Kommun: Sotenäs
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för tobisgrissla, havstrut och gråtrut.

32a. Lilla Håskär, Gråskär, 32b. Stora Håskär (fågelskydd)

- Kommun: Tanum
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för kustlabb, tobisgrissla, fisktärna, silvertärna, skrattmås, fiskmås, havstrut och gråtrut.

FÖRSLAG

32c. Skottarna (sälskydd)

- Kommun: Tanum
- Förbjudet att vistas i området under tiden 15 maj–15 juli.
- Motiv för skydd: Reproduktionslokal för knubbsäl.

32d. Rossholmen, 32e. Stora och Lilla Ängeln (fågelskydd)

- Kommun: Tanum
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för tobisgrissla.

33. Lyngö, Lyngöhuvudet, Lille Våpenskär, Lyngöklätten, Lyngöholmen, Måladeklätten (fågelskydd)

- Kommun: Tanum
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för kustlabb, fiskmås, havstrut och gråtrut.

34a. Sjulsholmen, 34b. Morö, Lilla Morö, Flata Svadet, Höga Svadet, 34c. Äggran, Grötskär, Tångeskär (fågelskydd)

- Kommun: Tanum
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för kustlabb, tobisgrissla, fisktärna, silltrut, gråtrut, havstrut och strandskata.

35a. Kvarneskär, 35b. Stora och Lilla Ängelskär (fågelskydd)

- Kommun: Tanum
- Motiv för skydd: Häckningslokaler för gråtrut, silltrut, fiskmås och skrattmås.

36a. Ravlet, 36b. Koskär (fågelskydd)

- Kommun: Strömstad
- Endast landstigningsförbud, zon i vattnet saknas.
- Motiv för skydd: Häckningslokal för silltrut, gråtrut, fiskmås och strandskata.

37. Tärneskär (fågelskydd)

- Kommun: Strömstad
- Motiv för skydd: Häckningslokal för fisktärna och skrattmås.

FÖRSLAG